

بنام خدا

دانشکده‌ی مهندسی برق و کامپیوتر

درس سیگنال و سیستم‌ها

تمرین کامپیوتری 3

استاد : دکتر اخایی

مهلت تحویل : 3 بهمن

سر فصل مطالب

- سوال 1 : Expression manipulation 2
- سوال 2 : Laplace Analysis/Transform 3
- سوال 3 : Networks 5
- سوال 4 : Discrete time signals 6
- 6..... Discrete analysis/ Sequences ⌚
- 7..... Discrete Transforms ⌚
- سوال 5 : Difference Equation 8
- 6..... Discrete time linear time invariant filter(DTLTI) ⌚
- نکات تحویل..... 9

سوال 1 :

سیگنال $x(t) = A_1 e^{-\alpha t} u(t) + A_2 e^{-\beta t} \sin(\omega_0 t + \theta) u(t)$ را در نظر بگیرید :

(الف)

سیگنال فوق را به کمک کتابخانه "Lcapy" ایجاد کنید.

(ب)

تبدیل لاپلاس سیگنال داده شده را به صورت پارامتری هم در پایتون و هم به صورت تئوری محاسبه کنید.

(ج)

به کمک آموزش داده شده ، تابع تبدیل بدست آمده را به شکل $G(s) = \frac{A(s)}{B(s)}$ درآورید .

(د)

به کمک آموزش داده شده ، تابع تبدیل بدست آمده در قسمت قبل را به صورت جمع ترم های مجزا درآورید که هر ترم دارای یک قطب از تابع تبدیل باشد . بنظر شما استفاده از این نوع نمایش چه برتری دارد ؟

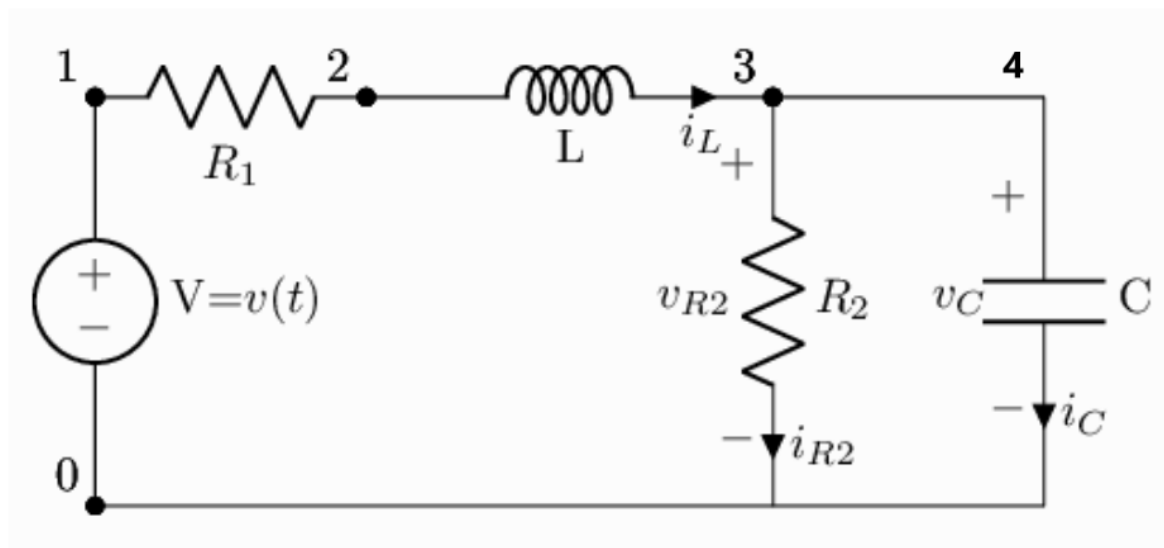
(ه)

به کمک آموزش داده شده ، $B(s)$ را به قطب های تابع تبدیل تجزیه کنید و هر قطب را اعلام کنید . ناحیه مجاز برای S را بدست آورید .

سوال 2 :

Laplace Analysis

مدار زیر را در نظر بگیرید :

(الف)

به کمک تابع Circuit ، مدار بالا را پیاده سازی کنید (در این مرحله نیازی به مقداردهی به المان های مدار نیست)

(ب)

به کمک آموزش داده شده ، تابع تبدیل پارامتری را هنگامی که $v(t)$ ورودی و $v_C(t)$ خروجی باشد را بدست آورید .

(ج)

با بدست آوردن قطب های تابع تبدیل به صورت پارامتری ، شرطی را تعیین کنید که پاسخ پله سیستم دارای ترم های سینوسی و کسینوسی نباشد .

(د)

پاسخ پله سیستم را با مقادیر داده شده در زیر ، هم در پایتون و هم به صورت تئوری بدست آورید و همراه با ورودی رسم کنید :

$$\begin{cases} R_1 = 4\Omega & , R_2 = 2\Omega \\ L = 2.5H & , C = 0.25F \end{cases}$$

(هـ)

مراحل بالا را برای جریان خازن $i_C(t)$ به عنوان خروجی مدار تکرار کنید .

☛ Laplace Transform:

سیگنال $x(t)$ زیر را بر حسب فرکانس f_0 در نظر بگیرید :

$$(3 - 2f_0) \delta(t) + \left(\frac{f_0^2}{2} + \left(\frac{f_0^2}{2} - 6f_0 - 2 \right) \cos(2t) + \left(\frac{3f_0^2}{2} + 2f_0 - 6 \right) \sin(2t) \right) u(t) + \delta^{(1)}(t)$$

(الف)

تبدیل لاپلاس سیگنال داده شده را هم به صورت تئوری و هم در پایتون بدست آورید .

(ب)

به کمک دستور **subs** ، مقدار $f_0 = 2$ را در تابع تبدیل بدست آمده جایگذاری کنید .

(ج)

نمودار قطب ها و صفر های سیگنال داده شده را بر حسب محور های موهومی و حقیقی در پایتون رسم کنید .

سوال 3 :

فرض کنید impedance یک مدار به صورت $Z(s) = 4 * \frac{15s^2+112s+80}{s*(15s^2+138s+136)}$ باشد :

(الف)

به کمک آموزش های داده شده ، یک تحقق برای این مدار پیدا کنید و شکل مدار را رسم کنید . همچنین از روی مقادیر المان های بدست آمده ، امپدانس مدار را به صورت تئوری محاسبه کرده و با مقدار داده شده در بالا مقایسه کنید.

(ب)

یک مدار RL سری با المان های $R = 10\Omega, L = 10^{-2}H$ ایجاد کنید (* از تابع Circuit استفاده نکنید). سپس مقدار امپدانس مدار را بر حسب فرکانس که $v_f = \text{logsapce}(0,5,400)$ می باشد را رسم کنید.

(ج)

حال به مدار قسمت قبل ، یک منبع ولتاژ با اندازه 20 ولت اضافه کنید و جریان اتصال کوتاه $(I_{short-circuit})$ و ولتاژ مدار باز $(V_{open-circuit})$ را تا 0.01 ثانیه و برای 1000 نقطه رسم کنید.

سوال 4 :

Discrete analysis

سیگنال گسسته زمان $x_n = 5 * e^{-\frac{j\pi n}{4}} u[n] + 10 * e^{-\frac{j\pi n}{3}} u[n]$ را در نظر بگیرید :

(الف)

با دستور plot() ، سیگنال بالا را در بازه [0,30] رسم کنید و دوره تناوب آن را بدست آورید .

(ب)

با دستور plot(polar=True) ، مختصات قطبی سیگنال بالا برای بازه [0,30] رسم کنید . بیشترین اندازه و بیشترین فاز مربوط به کدام مقدار n خواهد بود ؟

Sequences

سیگنال های گسسته زیر را به ابتدا به سری (Sequence) تبدیل کنید :

$$x_1 = e^{-\frac{j\pi n}{2}} u[n] \quad , \quad x_2 = n u[n] , n \in (0,5)$$

در ادامه می خواهیم Circular convolution را بین دو سری x_1 و x_2 انجام دهیم .

(الف)

در مورد این نوع کانولوشن تحقیق کنید .

(ب)

برای این منظور سری x_3 را از کنار هم قرار دادن دو سری x_1 ایجاد کنید . حال برای مقادیر $m \in [0,5]$ ، عنصر m ام سری جدید x_4 را برابر حاصل ضرب دو سری x_2 و $x_3[5 - m: 10 - m]$ قرار دهید .

(الف)

سری x_4 را گزارش دهید .

(ب)

کانولوشن بالا را به صورت تئوری نیز انجام داده و نتایج را مقایسه کنید.

Discrete Transforms

سیگنال گسسته زمان $x[n] = (0.5 - a)^n u[n] + 10 * \left(a + \frac{1}{3}\right)^n u[n]$ را در نظر بگیرید :

(الف)

به کمک دستور subs. ، سه مقدار مختلف $a = 1, 1.5, 3$ را در سیگنال فوق جایگزین کنید و نمایش صفر و قطب در حوزه Z رسم و تحلیل کنید.

(ب)

سیگنال $x[n] = n * a^n u[n]$ را در نظر بگیرید :

1. تبدیل Z سیگنال فوق را هم به صورت تئوری و هم در پایتون بدست آورید.
2. عکس تبدیل Z بدست آمده را در پایتون بدست آورید .
3. DFT سیگنال فوق را هم به صورت تئوری و هم در پایتون بدست آورید.
4. DFTF سیگنال فوق را هم به صورت تئوری و هم در پایتون بدست آورید.
5. DTFT بدست آمده در بالا را بر حسب Normalized Frequency و Normalized Angular Frequency بازنویسی کرده و در پایتون بدست آورید.
6. در نهایت اندازه و فاز DTFT بدست آمده را بر حسب Normalized Angular Frequency و برای $a = 3$ رسم کنید.

سوال 5 :

معادله تفاضلی زیر را بر حسب پارامترهای a, b, c, d در نظر بگیرید :

$$y(n) = ax(n) + bx(n-1) - cy(n-1) - dy(n-2)$$

(الف)

معادله تفاضلی بالا را به کمک DLTIFilter در پایتون ایجاد کنید.

(ب)

تابع تبدیل Z سیستم داده شده در بالا را به صورت پارامتری در پایتون بدست آورید .

(ج)

پاسخ فرکانسی گسسته سیستم را به صورت پارامتری بدست آورید .

(د)

به ازای $a = 1, b = 1, c = -3, d = 2$ ، معادله تفاضلی عددی را به کمک دستور difference equation_ ایجاد کنید.

(ه)

بلوک دیاگرام سیستم داده شده را برای حالت Direct form (iir) ، هم به صورت تئوری و هم به کمک پایتون بدست آورده و رسم کنید.

(و)

پاسخ سیستم را به ورودی $x[n] = 2^n * u[n], n = 1, 2, 3$ را هم به صورت تئوری و هم در پایتون بدست آورید .

نکات تحویل :

1. زدن پروژه در IDE های مختلف (Pycharm , jupyter , colab , ...) به شرط استفاده از زبان پایتون مجاز است . پیشنهاد می شود که در Jupyter و یا Colab کد های خود را بنویسید که قابلیت Markdown کردن هم داشته باشید .
  2. در صورت استفاده از هر تابع آماده به غیر موارد ذکر شده در پروژه ، آن را در گزارش کار خود ذکر کنید. (**حتما برای پروژه خود گزارش تهیه کنید**).
  3. هر کدام از سوال ها در فایل های جداگانه ipynb یا py زده شود و اسم آن فایل را مطابق صورت سوال قرار دهید و در نهایت بصورت فایل zip به فرمت CA_num-Last_name-std_num در صفحه درس آپلود کنید .
  4. تمامی شکل های خروجی خواسته شده در هر سوال را با زیرنویس مربوط به آن سوال (به شکل های در صورت پروژه دقت کنید) مشخص کرده و در گزارش خود قرار دهید.
  5. هدف از تمرین های کامپیوتری کمک به یادگیری شماسست. بنابراین در صورت مشابهت بیش از حد در بخش های پروژه ، از شما نمره کسر خواهد شد .
  6. در صورتی که نسبت به پروژه سوال یا ابهامی داشتید ، از طریق ایمیل sh.vassef@ut.ac.ir یا در گروه تلگرامی با من در ارتباط باشید.
- موفق باشید .